

Kopica mnenj in pobud

»Obravnava predlogov samoupravnih sporazumov samoupravnih interesnih skupnosti o osnovah planov za obdobje 1976—1980...« Če je naslov točke dnevnega reda takšen in če vemo od kod se stekajo sredstva za omenjene programe, potem je razumljivo, da je interes slehernega delovnega človeka in občana, da je s problematiko čimbolj seznanjen. Tu je torej razlaga za celo kopico mnenj, predlogov in pobud, ki so jih posredovale delegacije delovnih ljudi in občanov na zadnji skupni seji vseh treh zborov skupščine naše občine.

»Sprejem samoupravnih sporazumov o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti pomeni, da se vsi delavci v združenem delu z izrekanjem na zborih delavcev odločamo o skladnem razvoju teh dejavnosti, v praksi pa pomeni uveljavljanje ustavnega določila o svobodni menjavi dela.« S temi besedami je začela podpredsednica izvršnega sveta skupščine naše občine Nuša Keršovan svoje uvodne misli. »Naša praksa nam kaže, da prehod iz dosedanjega sistema in tudi miselnosti o delovanju in financiranju družbenih dejavnosti na uveljavitev svobodne menjave dela med delavci v organizacijah družbenih dejavnosti neposredno z delovnimi ljudmi, katerih potrebe in interese zadovoljujejo, ni enostaven in lahek. Prav zaradi tega so tekle vse leto razprave in priprave izračunov enotnih standardov za izvajanje tistega dela programov družbenih dejavnosti, katerih izvajanje je določeno in zagotovljeno z zakonskimi določili. Istočasno s tem pa je teklo delo na izdelavi sistema solidarnosti med vsemi občinami v SR Sloveniji za zagotovitev sredstev za izvajanje tega enotnega programa, kakor tudi usklajevanje skupnih nalog, ki naj se izvedejo v Sloveniji v tem srednjeročnem obdobju.«

Vsi predlogi in mnenja ter tudi stališča s seje bodo posredovani posameznim SIS v obravnavo, da pa ostaja še veliko dela pove tudi primer (bolje problem) zagotovila sredstev za redno in vsekakor nujno potrebno delo invalidskih društev. Več o tem je na zasedanju povedal delegat KS Kolodvor Bojan Kondare:

»Iz samoupravnih sporazumov SIS je ortonadaljnje sofinanciranje obstoja in dejavnosti invalidskih društev in organizacij in ni jasna in obrazložena situacija glede nadaljnega obstoja teh društev...« Kaj takega vsekakor ni moč spregledati, kar še enkrat pove, da je še veliko dela pred nami, ko govorimo o usklajevanju samoupravnih sporazumov SIS.«

V nadaljevanju seje pa so obravnavali delegati vseh treh zborov osnutek proračuna naše občine za leto 1977 in osnutek proračuna mesta za letošnje leto. Najbolje bo, da povzamemo del iz razprave podpredsednika izvršnega sveta Rudolfa Veseliča, ker gre za ugotovitve, o katerih bo treba v naslednjem obdobju še precej razpravljati.

»Iz številčnih pokazateljev je razvidno, da se na območju naše občine zbere daleč največ sredstev za financiranje splošne porabe, in sicer preko 31 od-

stotkov vseh, v celotni Ljubljani zbranih sredstev. Pri porabi teh sredstev pa je naša občina udeležena le z 11 odstotki celotne dovoljene proračunske porabe v Ljubljani...«

...Takšna delitvena razmerja prihodkov med ljubljanskimi občinami so bila doslej nekako razumljiva, ker se je pretežna večina sredstev enega najpomembnejših virov, to je davka na promet proizvodov in storitev glede na koncentracijo trgovine v centru, vendarle zbrala v občini Ljubljana Center. Toda, z izgradnjo neštetihih velikih stanovanjskih sosesk in hkrati trgovske mreže v teh soseskah, se ta razmerja gibljejo v prid ostalih štirih občin in bo zato potrebno prej ali slej opraviti temeljite analize in prirediti stopoma uveljavljati delitvena razmerja v korist občine Ljubljana Center.«

In koliko lahko porabimo v naši občini letos? Z eno besedo povedano skoraj 63 milijonov dinarjev. Največji del pa bomo odšteli za plačevanje dejavnosti skupščinskih organov — zborov skupščine, stalnih skupščinskih komisij, sekretariata in predsedstva skupščine, izvršnega sveta, stalnih in občasnih odborov in tako naprej.

Izvršni svet je že na svoji seji 4. maja letos, sprejel osnutek proračuna in ga dal v javno razpravo v združeno delo in v krajevne skupnosti. Na podlagi pripomb in predlogov delavcev in občanov ter delegatov na skupni seji vseh zborov, bo pripravil predlog proračuna in ga predložil zborom v sprejem na drugi junijski seji zborov, ki bo predvidoma 28. junija.

T. PERIČ

KAKO POTEKAJO JAVNE RAZPRAVE O PLANIH SIS

Kratek rok

V teh dneh se zaključuje javna razprava o predlogih samoupravnih sporazumov o temeljnih planov srednjeročnega razvoja SIS družbenih dejavnosti za obdobje 1976—1980, ki je bila pripravljena tudi v združenem delu in v krajevni skupnosti naše občine.

Značilno za samoupravne sporazume o temeljnih planov SIS je, da istočasno upoštevajo razvoj družbenih dejavnosti na vseh ravneh oziroma na ravni mesta, občine in republike. SIS na ravni občine predlagajo samoupravne sporazume o temeljnih planov za področje otroškega varstva, vzgoje in osnovnega izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstvenega varstva, socialnega skrbstva, zaposlovanja in stanovanjskega gospodarstva, medtem ko SIS v republiki predlagajo samoupravne sporazume o temeljnih planov za to srednjeročno obdobje za področje raziskovalne dejavnosti, vzgojo in usmerjeno izobraževanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter starostno zavarovanje kmetov.

Delavci v združenem delu združujejo sredstva za izvajanje programov posameznih dejavnosti iz svojih osebnih dohodkov ali dohodka temeljne organizacije združenega dela.

V primerjavi z minulim letom se prispevne stopnje v letu 1977 za skupno porabo v celoti zvišujejo za 3 odstotke, oziroma za 0,58 odstotka prispevne stopnje, kar pomeni od skupno 19,73 odstotka v letu 1976, na 20,31 odstotka v letu 1977. Prispevna stopnja za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pa se od 1. avgusta letos zniža od 12,80 odstotka na 12 odstotkov.

Reprodukcija nekaterih uvodnih podatkov naj bi nas uvedla v kratko razmišljanje o besedah tistih, ki se bodo te dni na svojih zborih izrekli o omenjenih dokumentih.

Razgovori s predsedniki osnovnih organizacij sindikata ali

sindikálnih konferenc ter predsedniki delavskih svetov in delavci nekaterih organizacij združenega dela opozarjajo na to, da se velikokrat srečujemo z nepoznavanjem, nezainteresirano in iz tega izvirajočim formalizmom ob sprejemanju teh ali podobnih dokumentov. Nezainteresiranost tistega, ki mora odločiti o svojem dohodku in prispevkih iz tega dohodka, velikokrat izvira iz tega, da so zbori delavcev slabo pripravljani, razlaga posameznih gradiv pa preskope, da bi lahko zainteresirale delavce.

Ponekod je vzrok temu tudi pomanjkanje primerne prostora, kot je to primer v tovarni Rog. Ivanka Marencič, delavka v galvaniji, ki pravi: »Zbore delavcev imamo v jedilnici, ki je premajhna, da bi sprejela vse zaposlene. Polovica nas stoji pred jedilnico in ne slišimo vedno, za kaj gre. Poleg tega pa nam dvoizmensko normirano delo ne omogoča, da bi preveč časa porabili za sestanke. Verjetno pa bi se učinkovitost naših zborov povečala, če bi nas naši tovariši boljše seznanili s stvarjo, o kateri naj bi se odločali. Kar zadeva omenjene samoupravne sporazume pa moram reči, da nisem zoper financiranje in razvoj vseh omenjenih področij, vendar menim, če podjetje mora dati tudi za to denar, zakaj bi morali potem še posamezniki. Pri nas imamo nizko postavko OD in se nam vsak dinar še kako pozna...«

Predsednik konference sindikata Petrol, ing. Janez Ogrinc pa meni: »Kot velikokrat doslej je rok za sprejemanje tovrstnih dokumentov prekratek. Predloge samoupravnih spora-

zumov SIS družbenih dejavnosti smo dobili pred kratkim in nam je ostalo zelo malo časa za javno razpravo v vseh TOZD. Gradivo je obširno in čeprav bomo v manjših delovnih skupinah dali vsakemu delavcu svoj izvod, verjetno ne bo časa za poglobljanje v material. Ne vem pa, zakaj kljub temu, da je bilo dovolj časa za pripravo tega gradiva, leto ni bilo prej pripravljeno. Zavzeli se bomo, da sprejemanje tega dokumenta ne bo zgolj formalnost, čeprav zelo poglobljeno tudi ne bo!«

Predsednik osnovne organizacije sindikata v kemični čistilnici Labod, Tone Hosta pa je menil: »Pri nas so ljudje slabe volje, ker smo bili vedno doslej tisti, ki smo podpisovali sporazume in plačevali, mnogi, ki imajo boljše osebne dohodke pa se temu izognejo. Glede na to je težko povedati, kako se bodo naši delavci odločili na zboru, kjer bomo razpravljali tudi o predlogih samoupravnih sporazumov SIS družbenih dejavnosti o osnovah plana za to srednjeročno obdobje...«

Maja Derkač, predsednica osnovne organizacije sindikata v podjetju Dom pa je dejala: »V Domu bomo za zbor pripravili krajšo razlago s pomočjo naše pravnice. Glede na predhodno razpravo o osnutku sporazumov verjetno ne bo bistvenih pripomb. To so stvari, ki jih moraš sprejeti, ker z njihovim razvojem bolj živimo in od našega odnosa do njih je odvisen razvoj tako osebnega kot družbenega standarda...«

In ravno zaradi resnice, posebej v zadnjem stavku Maje Derkačeve, bi vsi podobni dokumenti, tako v predhodni kot tudi v dokončni javni razpravi, morali biti izraz naših pričanj, ki rastejo iz dobre obveščeniosti in dobre organiziranosti. Ko bomo dosegli to stopnjo naše samoupravne zavesti, potem se verjetno ne bo dogajalo, da bi dvigali roke, ne da bi vedeli zakaj, potem ko na plačilni listi ugotovljamo nove odtelje, pa godrnjamo...«

MILENA CAR-DRLJE

Vsem OZD in TOZD ter drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim

Zakon o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena pravi, da delovni ljudje in občani prek svojih krajevni skupnosti ter delavci organizacij združenega dela kot uporabniki komunalnih storitev skupaj z delavci komunalnih organizacij s samoupravnim sporazumom ustanovijo komunalno skupnost. V ta namen je bil v občini Ljubljana Center imenovan iniciativni odbor za ustanovitev komunaine skupnosti, ki je dal osnutek samoupravnega sporazuma v javno obravnavo in nato v sprejem. Podpisovanje samoupravnega sporazuma je bilo 17. in 18. januarja 1977 v prostorih občine Ljubljana Center.

Podpisovanja se niso udeležile mnoge organizacije združenega dela in temeljne organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije in skupnosti, zato obveščamo vse tiste, ki samoupravnega sporazuma še niso podpisali, da sprejeti samoupravni sporazum lahko podpisajo vsak dan od 8. do 12. ure, v prostorih SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA CENTER, Adamič Lundrovo nabrežje 2, v sobi 37/II.

INICIATIVNI ODBOR
ZA USTANOVITEV
KOMUNALNE SKUPNOSTI

Iz življenja VVZ Prule

V prejšnji številki Dogovorov smo zasledili, da VVZ Prule objavlja prosta mesta za sprejem otrok jeseni v VVZ. Pravilnik za sprejem otrok v VVZ se je namreč spremenil. Po sedanjem pravilniku imajo prednost za sprejem v VVZ otroci samohranilk in tisti, ki živijo v težkih in slabih pogojih, ne glede na to, v katerem delu mesta živijo. Pri predšolskem pravilniku je bilo najpomembnejše, da so otroci iz določenega okoliša, šele nato pa so upoštevali ostale pogoje. Prošnje bo obravnavala komisija, v kateri so delavci patronažne službe, ki poznajo družino in razmere, v katerih živi otrok, socialna delavka Centra za socialno delo, delegati staršev, delegati krajevni skupnosti Prule in Stara Ljubljana in delegati delavcev zavoda. Komisija sestavi sprejemno listo, nato se pa za vsako starost posebej naredi še poimenska lista, tako da v slučaju, da se starši katerega izmed otrok premislijo, pride na vrsto otrok, ki je bil na seznamu takoj za njim. Pri takšnem načinu dela bodo dobili mesto v VVZ tisti otroci, ki so varstva najbolj potrebni.

Medtem ko imajo v VVZ Prule in v enotah na Zvonarski in Stara Ljubljana dovolj prostora za starejše otroke, pa imajo kljub 9 oddelkom s 130 dojenčki še vedno premalo prostora za dojenčke iz obeh KS. Zato so se odločili, da bodo jeseni ukiniti dva oddelka za starejše otroke in uredili dva oddelka za dojenčke in bodo s tem pridobili prostor za novih 30 dojenčkov od 8 mesecev starosti do dveh let. Zanimivo je, da je v času počitnic (julij, avgust) v vrtcu približno 90 odstotkov dojenčkov, kar je več, kot v zimskih mesecih, ko jih zaradi bolezni veliko manjka. Tako poleti oddelki z dojenčki delajo tako kot med letom.

Ostalih otrok je v poletnih mesecih v VVZ le približno 50 odstotkov, tako, da oddelke združujejo in skoraj vso dejavnost prenesejo na prosto. Prav te dni sprejemajo na zboru delovne skupnosti, nato na zboru staršev in naslednji teden pa na svetu zavoda načrt za delo v poletnih mesecih. Strokovni zbor in samoupravni organi vrtca so predlagali, da bi s prvim julijem v matično ustanovo preselili 60 otrok, ki imajo svoje prostore v sosednjih blokih. Otroci, ki tudi med letom prihajajo na gibalne vaje in prireditve v VVZ Prule, bi se lahko igrali in kopali v bazenih na vrtu. V tem času bi očistili in uredili prostore v blokih. Otroci iz Zvonarske ulice, ki imajo ob hiši zelo majhen in senčen vrt, bi se za dva meseca preselili v enoto Stara Ljubljana, v vrtec sredi zelenja, kjer bi imeli na razpolago igrišče in bazene. Z njimi bi šle seveda tudi njihove tovarišice, da bi čim manj občutili spremembo. V času, ko bi bil vrtec prazen, bi ga uredili in montirali dvigalo za prevoz hrane v prvo nadstropje. Načrt za delo v poletnih mesecih je dober, končna odločitev bo pa znana v naslednjem tednu.

A. VILFAN

Velik tovor po tirih

Sodelovanje med železnico in delovnimi organizacijami za izboljšanje in racionalizacijo transporta, se je dobro obneslo tudi v OZD LTH Skofja Loka. V tej tovarni so se odločili, da so poskusno prepeljali kompletno specialno opremo za eno od največjih mlekarn v Jugoslaviji v Beogradu. Poleg izrednih volumenskih dimenzij celotne pošiljke je potrebno tudi upoštevati številne specialne dele hladilnice, ki so zelo občutljivi za sam transport. V organizaciji Feršpeta iz Ljubljane in prizadevanju vseh sodelujočih želez-

ničarjev, je pošiljka z minimalnimi stroški in v celoti nepoškodovana prispela do končnega prejemnika v Vrhu. S tem pa si je železnica že pridobila možnosti za večji prevoz specialnega in visokovrednega tovora, saj je bila samo vrednost te pošiljke skoraj dva milijona dinarjev. Poudariti pa je treba, da podjetje LTH vsak dan naklada po deset in več vagonov svojih zmrzovalnih skrinj za številne kupce doma in v tujini, in da lahko samo dobro sodelovanje uspešno rešuje hitro realizacijo naročil in odpreme blaga.